

SUKURI
on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä
jäsenlehti sisältyen jäsenmaksuun

JULKAISIJA
Vantaan Seudun Sukututkijat ry
<http://www.vantaanseudunsukututkijat.net/>

PÄÄTOIMITTAJA
Maija Parviainen
040 779 1753
maija.parviainen@iki.fi

TOIMITUSNEUVOSTO
Liisa Hautanen, pj.
Kaarina Luiro
Maija Parviainen
Antti Puhakka
Jouko Syväjärvi

AIKATAULUT 2017

Nro	Aineisto	Ilmesty viikolla
1	26.1.	7
2	12.4.	19
3	9.8.	36
4	1.11.	48

AINEISTOT
Lehdessä julkaistavaksi tarkoitettu aineisto pyydetään lähettämään päätoimittajalle osoitteella: Kotinummentie 4 C 17, 00700 Helsinki

ULKOASU JA TAITTO
Seppo Mahlman
www.printway.fi

PAINOPAIKKA
Printek
Keuruu 2017

ISSN 1796-7473, 23. vsk

KANNEN KUVA
**Jänisjoki virtaa vuolaana
Läskelän kylän halki Laatokan
pohjoispäässä. Vuonna 1905
pystytetyn paperitehtaan
rakennukset vartioivat edelleen
kosken kuohuja. Kuva liittyy
juttuun sivulla 12.
- Kuva Hannu Myllymäki
20.5.2010.**

Käsityön arvo ja arvostus

Kansallismuseossa oli näytteillä keski-aikainen villainen paarivaate, jonka ovat todennäköisesti valmistaneet Naantalain birgittalaisnunnat. Tekstiili on otettu talteen Maskun kirkon kellotapulista. Siinä on käytetty villaa, silkkiä, hopeapäälysteistä nahkaa, puuvillaa ja luonnonvärejä. Noin arvokkaista, osittain ulkomailta tuoduista materiaaleista tehty käsityö oli varmasti hyvin poikkeuksellinen tuon ajan Suomessa.

Villaintarsiasta valmistui vuonna 2016 tarkka kopio, jota oli tekemässä 16 historiallisten tekstiilien ja käsitöiden harrastajaa. Reproduktion valmistaminen vaati noin 1600 työtuntia.

Nykyajan ihminen usein unohtaa, kuinka hidasta käsityön tekeminen oli. Vielä sata vuotta sitten melkein kaikki vaatteet valmistettiin kotona. Maalla villat ja pellavat kasvatettiin itse, ja varsinkin pellavan käsittely siemenestä valmiiksi langaksi oli monimutkainen ja työläs prosessi.

”Villa mullaks’, pellava kullaks” sanoi vanhakansa. Villa ei kestä ajan hammasta, vaikka se ei joutuisikaan ankaran kulutuksen kohteeksi. Pellavakangaskin syöpyy taitteistaan, jos sitä säilyttää kauniisti mankeloituina. Vaatteet ja muut käyttökäsitteilit kulutettiin yleensä kohtalaisen loppuun, ja viimeisenä vaiheena oli käyttö matonkuteina tai riepuna. Niinpä niitä ei ole paljonkaan säilynyt perinnöksi sukupolvien yli.

Monista ihmisistä tuntuu turhulta säilyttää perintöpyyhkeitä, jotka eivät enää kestä käyttöä, tai perintöryijyjä, jotka eivät vastaa nykyajan makusuuntausta. Ne vievät kaapeissa tilaa, ja vaativat säilytykseen sopivat olosuhteet. Käsitöihin ei useinkaan ole merkitty tekijän nimeä ja vuosilukua. Niinpä jälkipolvet eivät tiedä, kuka on valmistanut mahdollisesti perinnöksi kulkeneet käsityöt.

Varmaan näistä syistä paljolti johtuu, että vanhoja käsitöitä ja muita tekstiilejä ei osata arvostaa ainakaan rahallisesti. Vanhoilla ryijyillä tai isotöisillä kirjoituilla pöytäliinoilla on hyvin pieni hinta, jos niitä joku yrittää kaupata.

Samalla käynnillä Kansallismuseossa ihailin rukinlapoja, kaulauslautoja ja nauhapirtoja, joita varsinkin sulhasmiehet ovat veistäneet morsiamilleen. Myös miesten tekemät puukäsityöt olivat enimmäkseen käyttötavaraa, joka kuluneena käytettiin uunin lämmittämiseen. ■

Maija Parviainen,
maija.parviainen@iki.fi

P.S. Iloinen uutinen meille Kansalliskirjaston digitoitujen aineistojen ystäville: nyt sanoma- ja aikakauslehdistä löytyy numeroita jopa vuoteen 1920 asti (<http://digi.kansalliskirjasto.fi/>).